

SADRŽAJ

BOG

Cvet	7
Kamene stepenice	11
Papagaj	18
Šaljive stvari, smešne dogodovštine	22
Pravilno držanje	28
Bubnjevi, za štíćenike	37
Gde stanuje zemlja?	46
Pospremanje jedne crkve	52
Veoma hitna stvar	58

DOMOVINA

Tiha zemlja	69
Zimsko jutro, s lešom	81
Sunovrat	86
Usnuli panter	100
Kućna pomoćnica, zvala se Elena	107
Udarništvo	115
Kornelija Vlad	128
Luksemburg	150
<i>Plaza</i>	160

PORODICA

Ja i moj mali brat	167
Nedostaješ tati	173
Šminka	182
Ko ne bi voleo da još jednom pogleda jedan film?	187
Marta je već bila u Aziji	194
Jer mi nismo Danci	206
Balada crvene pičke	222
Zamisli, Janoše!	229
Veštačka vilica	235
Tata se vraća kući	242
Ono što treba, i ono što ne treba primetiti	248
Novčanik	254
I uterivač dugova je čovek	260
Mama i tata hoće da prežive	267
I da kažemo nešto i o književnosti	274
Beleška o autoru	283
Beleška o prevodiocu	285

CVET

– Sine, ovo je zemlja.

Momak je klimnuo svojom teškom glavom.

– Ono tamo je nebo. Oblaci. Ptice. Vetar. Vetrove ne vidimo. Ali ih osećamo. Nagni unazad glavu. Osećaš? To je vetar. A ono tamo je avion. U njemu sede ljudi. Putuju nekud. Odlaze, pristizu. Kako samo blista njegov trup.

– Vidim – klimnuo je momak. – Blista. Mi ne idemo?

– Ne idemo – rekao je muškarac.

– Mama je otišla – rekao je momak.

– Osvrni se samo oko sebe – pokazao mu je muškarac nakon kratkog ćutanja. – Životinje. Krave. Ovce. Ritski orao. Leti. Pas. Tu je s nama. Naš je.

Momak se smeškao.

– Pas je naš. Moj. Neće da ode?

– Ne, pas neće da ode.

– Zašto pas neće da ode?

– Zato što nas voli.

Često se nije moglo videti dalje od tarabe, sivilo je već progutalo i sasušeno orahovo stablo. Muškarac je sedeo pored kuhinjskog prozora, gledao je kako krajolik kisne. Ova kiša sad bila je od one vrste koja pada u nepomičan vazduh. Između sive zemlje i sivog neba bili su razapeti sivi damil-najloni.

– Vidiš, to je kiša – rekao je.

– Vidim – rekao je momak. – Hladna je.

– Sneg je hladniji od kiše – objašnjavao je strpljivo muškarac. – Sneg pada zimi. Ova kiša je sad došla umesto snega. Sećaš li se snega?

Momak je odmahnuo glavom.

– Ne sećam se snega. Ne sećam se ni zime.

– Sneg je beo, poput paperja. I sneg dolazi s neba.

Momak je gledao ispred sebe, brada mu se sjajila.

– Ne znam. Ne sećam se.

Muškarac ga je pomilovao po ramenu.

– Nema veze, sine. Kad stigne zima. Onda ću ti sve pokazati.

Rekao je to nehotice, no momak je ipak digao glavu.

– Sve?

– Ne baš sve. Nego zimu – rekao je muškarac.

– Ako nije zima, onda se zima ne može pokazati?

– Mogu da ti pokažem, ali ćeš je teže videti. Mislim.

– Gde je sada zima? Otišla je?

Muškarac se zamislio, pritom je nazuo gumene čizme. Ogrnuo se vodootpornim mantilom. Bilo je vreme da se nahrani stoka.

– Sve ne mogu nikad da ti pokažem. Možda tako nečeg i nema – zatim se okrenuo s vrata. – I ne sme se zaboraviti, Bog.

– Bog – rekao je momak. – Ne znam. Ne sećam se – slegao je ramenima.

– Bog, Isus, duša – objašnjavao je muškarac.

– Bog, Isus, duša – ponovio je momak. I nevoljno se nasmešio.

Muškarac je izašao na kišu. Voda mu je bubnjala po leđima, kao da su ga prsti masirali. Namirio je stoku. Uneo je drva u kuću. Zajedno su ih cepali, momak mu je pomagao,

zatim mu je brzo dosadilo. Dugo vremena nije radio ništa. Ali bio je u stanju da prespava čitav dan, da bi se onda noću samo motao po kući, gledao mesec, zvezde, slušao radio ili jeo.

Prošli su kišoviti hladni dani. Vreme se polako popravljalo, ritove oko kuće toplo vreme posulo je žutim sunčicama mlečike. Zeleno je sazrevalo, produbljivalo se. Rode su vile gnezda na sve strane. Muškarac je momku blago stegnuo nadlakticu.

– Proleće. Stiglo je proleće, znaš.

– Proleće – klimnuo je glavom.

Jednog dana ustao je neočekivano rano. Još pre ručka izašao je iz svog zapečka. Muškarac mu je tutnuo u ruku parče hleba namazanog mašću. Momak je počeo da žvaće, zatim je izašao ispred salaša, seo na obalu jarka. Pogledavao je levo-desno, pljuckao. Najednom je počeo da viče.

– Dođi! Dođi!

Muškarac je izašao, brisao je ruke, upravo je seckao luk.

– Ja sam tvoj otac. Kad me zoveš, kažeš: oče. Razumeš?

– Oče – klimnuo je glavom momak. A onda je počeo da traži nešto u travi, među poljskim cvećem pored jaruge. Preturao je, razgrtao, debelim prstima milovao travčice. Činio je to vrlo spretno. S osećanjem. Najednom je prestao. Muškarac se nagnuo malo bliže. Momak mu je pokazao bledo-crvenkasti, plavičasti mali cvet. Laticice su mu bile premrežene žutim žilicama. Momku su blistale oči.

– Vilenički milogled – rekao je.

Muškarac se začudio. Tu reč nikad nije čuo. Odrastao je ovde, među belo okrečenim kućercima širom atara razbacanih, u zemlju ukorenjenih salaša, podno plastova sena, pod baštama, poznavao je svaki grm, svako drvo i svaki potčić.

- Vilenički milogled?
- Jeste – rekao je momak. – Cvet. Vidiš?
- Vidim – rekao je muškarac.
- Nabraćemo mami, kad se bude vratila.
- Nabraćemo – rekao je muškarac.

Momak je ušao u kuću. Proždro je još nešto, zatim je legao. Opruge kreveta su još izvesno vreme ritmički škripuckale. Noću je ustao da jede, muškarac je čuo kako pretražuje kuhinju. Bilo je još nekoliko piva, sve je popio. I sasvim je izvesno da je popušio sve cigarete.

Ujutro je muškarac izašao na obalu jaruge i nakon što se pomokrio, počeo je da traži cvet. Nekoliko puta je, sagnut, pročešljao teren. Osetio je bol u leđima, isti onaj koji ga je mučio i kad je cepao drva. Cvet nije našao.

- Vilenički milogled – rekao je momku kad se ovaj posle podne probudio jer je bio gladan.

- Vilenički milogled – ponovio je muškarac.

Momak je žmirkao, potrlljao čelo.

- Ne sećam se – slegnuo je ramenima i spustio kašiku u šerpu. Nije mu smetalo što je krompir-paprikaš hladan.